

TESTOVÁ
FORMA

A

Test zo slovenského jazyka a slovenskej literatúry

Celoslovenské testovanie žiakov 9. ročníka ZŠ

T9-2016

KONTROLNÉ
ČÍSLO

1800

Milí žiaci,

máte pred sebou test zo slovenského jazyka a slovenskej literatúry. Test obsahuje ukážky a 20 testových úloh. Svoje odpovede si vyznačte priamo do testu, následne ich prepíšete do odpoved'ového hárka. Každá správna odpoveď bude hodnotená 1 bodom. Hodnotenú budú len odpovede správne zapísané v odpoved'ovom hárku.

Každú ukážku a úlohu si pozorne prečítajte. Na vypracovanie testu máte určený čas 50 minút.

Prajeme vám veľa úspechov.

Ukážka 1

V našej dolinôčke

*V našej dedinôčke
tak dobre je bývať:
v záhradke pod lipou
tak sladko je snívať.*

*Naša chalupôčka:
štyri nízke steny,
prebýva v nej so mnou
mier nepokalený¹.*

*V mojej záhradôčke
kvitnú kvietky-krásky,
pri nich popieva mi
slávik piesne lásky.*

*A keď ma niekedy
navštívi žiaľ horký,
vždy mu je príčina
šuhaj černoooký.*

*Dolinôčka moja,
vršky Javoriny,
nedala by som vás
za luhy² cudziny.*

Slovník

¹nepokalený, -á, -é – neskalený, ničím ne(na)rušený, naozajstný, čistý

²luh – vlhký listnatý nížinný les

Zdroj

PODJAVORINSKÁ, L., In. BERNÁTHOVÁ, A. a kol.: *Čítanka zo slovenskej literatúry pre 8. ročník základných škôl s vyučovacím jazykom maďarským*. Bratislava : Poľana, 2003, s. 76 – 77.

K ukážke 1 sa vzťahujú úlohy 01 – 05.

Text ukážky je

- A lyrický.
- B epický.
- C prozaický.
- D dramatický.

01

Autorka v básni

02

- A opisuje svoj žal, pretože v mladosti musela opustiť svoje rodisko.
- B opisuje svoju rodnú dedinu, ktorú nesmierne miluje.
- C vyjadruje svoje pocity po návrate domov z cudziny.
- D vyjadruje svoje obavy z neohlásenej návštevy neznámeho muža.

Aký umelecký jazykový prostriedok predstavuje slovo *dolinôčka*?

03

- A personifikáciu
- B prirovnanie
- C zdobneninu
- D metaforu

Aký rým je v poslednej strofe ukážky?

04

- A združený
- B striedavý
- C prerývaný
- D obkročný

Akým básnickým obrazom je podčiarknuté slovo v slovnom spojení *žal' horký*?

05

- A prirovnanie
- B básnický prívlastok
- C zosobnenie
- D zdobnené slovo

Ukážka 2

Kupovanie času

Xénia vošla do lekárne a poprosila lekárnika:

„Ujo, prosím si liter času.“

„A kde si ty, maličká, videla, že čas sa predáva na litre?“

„Dobre, tak mi dajte kilogram času.“

„Čas sa nemeria ani na kilogramy.“

„Tak mi dajte dve škatuľky času, práškový čas alebo čas v tabletkách.“

„Ty si veru smiešne dievčatko, čas sa meria na hodiny, dni, roky alebo storočia.“

„V poriadku, tak mi dajte jedno storočie času alebo niečo lepšie.“

„Načo ti bude toľko času?“

„Proti tvrdohlavosti.“

„Ja ti vôbec nerozumiem.“

„Tak mi dajte niekoho, kto tomu rozumie!“

„Možno ťa pochopím, ak mi to vysvetlíš.“

„Ocko hovorí, že som tvrdohlavá a že je to choroba, ktorú môže vyliečiť iba čas.“

Zdroj

BALOG, Z.: *Často si vymýšľam...*, Bratislava : vydavateľstvo Perfekt, 2013. s. 75. ISBN 978-80-8046-613-8.

K ukážke 2 sa vzťahujú úlohy 06 – 10.

Xénia išla do lekárne, lebo

06

- A sa už dávno necítila dobre.
- B ju tam ocko poslal po práškový čas.
- C si chcela niečo kúpiť proti tvrdohlavosti.
- D potrebovala zohnať tabletky proti bolesti.

Lekárnik bol

07

- A smiešny a nápomocný.
- B tvrdohlavý a múdry.
- C trpezlivý a zvedavý.
- D nervózny a prísny.

Tvrdohlavý človek

08

- A má hlavu z kameňa.
- B niečomu nerozumie.
- C si buchol hlavu o stenu.
- D vždy trvá na svojom.

Podčiarknutá veta v ukážke je

09

- A záporná.
- B rozkazovacia.
- C kladná.
- D opytovacia.

V ktorej možnosti je správne určený druh nasledujúceho súvetia?

Možno ťa pochopím, ak mi to vysvetlíš.

10

- A priraďovacie súvetie zlučovacie
- B podrad'ovacie súvetie s vedľ'ajšou vetou predmetovou
- C priraďovacie súvetie stupňovacie
- D podrad'ovacie súvetie s vedľ'ajšou vetou príslovkovou

Ukážka 3

Aj keď si tradičné čísla ako 158 na políciu, či 155 na záchranku pamätá snáď každý, sú aj iné tiesňové linky, ktoré môže používateľ mobilu potrebovať. Je preto dobré mať ich v pamäti telefónu a ak sa nerozpamätá, vyhľadá si ho. Pri kritických situáciách totiž platí, že treba konať rýchlo, a nie búchať sa po čele, keď už môže byť neskoro.

Na spoločnú tiesňovú linku 112 sa dovoláte aj v zahraničí, samozrejme, pôjde o tiesňovú linku danej krajiny a teda je dobré ovládať úradný jazyk krajiny, do ktorej cestujete. V mnohých prípadoch by mala stačiť angličtina.

Kto chodí na hory, určite by nemal zabudnúť na linku Horskej záchranej služby, pričom najlepšie je mať v mobile číslo služby v danej oblasti.

Prehľad týchto čísel nájdete na webovom sídle www.hzs.sk.

Tiesňové linky	
Spoločná tiesňová linka	112
Polícia	158
Hasiči	150
Záchranka	155
Mestská polícia	159
Horská služba	159 18300
Linka záchrany	0850 111 313
Toxikologické informačné centrum	02 5477 4166
Letecká záchranná služba (Air Transport Europe)	18 155

Zdroj

http://www.kgbacikovia.websnadno.cz/tiesnove_linky__2_.pdf [upravené]

K ukážke 3 sa vzťahujú úlohy 11 – 15.

Z ukážky vyplýva, že

11

- A** nie je potrebné ovládať anglický jazyk.
- B** na spoločnú tiesňovú linku sa nedovoláte mimo územia Slovenska.
- C** tradičné telefónne čísla sa už nepoužívajú.
- D** telefónne čísla tiesňových liniek si môžete vyhľadať aj na internete.

Ktorá informácia o telefónnych číslach sa nenachádza v ukážke?

12

- A linka dôvery
- B linka záchrany
- C horská služba
- D mestská polícia

V ktorej možnosti sú v správnom poradí vysvetlené významy nasledujúcich slov:

tradičná, kritická, linka, situácia?

13

- A zaužívaná, rozhodujúca, spojenie, stav
- B rozhodujúca, zaužívaná, spojenie, stav
- C zaužívaná, rozhodujúca, stav, spojenie
- D rozhodujúca, zaužívaná, stav, spojenie

V ktorej možnosti je správne uvedený pád slovných spojení

na políciu, na záchranku?

14

- A datív
- B akuzatív
- C lokál
- D genitív

V ktorej možnosti sú v správnom poradí vymenované telefónne čísla:

155, 150, 112, 159?

15

- A záchranka, mestská polícia, spoločná tiesňová linka, hasiči
- B hasiči, záchranka, mestská polícia, spoločná tiesňová linka
- C záchranka, hasiči, spoločná tiesňová linka, mestská polícia
- D hasiči, záchranka, spoločná tiesňová linka, mestská polícia

Úlohy 16 – 20

Ktorá možnosť platí pre tvar podstatného mena *šuhaj*?

16

- A mužský rod, jednotné číslo, A, stroj
- B ženský rod, jednotné číslo, N, dlaň
- C mužský rod, jednotné číslo, N, chlap
- D ženský rod, jednotné číslo, A, kosť

Akým spôsobom sú utvorené príslovky *sladko, dobre*?

17

- A príponou z prídavných mien
- B príponou z podstatných mien
- C predponou z podstatných mien
- D predponou z prídavných mien

V ktorej vete dochádza k spodobovaniu?

18

- A Nechaj nám starkú.
- B Aby mi dlho žila.
- C A nič ju nevyruší.
- D My spolu niečo máme.

V ktorej možnosti je správne napísaná číslovka?

19

- A osemdesiatštyri
- B šesťdesiatpäť
- C šesťstoštyridsaťsedem
- D štyristodvadcaťjeden

Obyvateľské meno ženského rodu zo slova *Anglicko* má podobu

20

- A angličtina.
- B Angličanka.
- C anglická.
- D Angličania.

KONIEC TESTU